

Súd: Krajský súd Banská Bystrica
Spisová značka: 14Co/1437/2014
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6413214999
Dátum vydania rozhodnutia: 24. 05. 2016
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Peter Priehoda
ECLI: ECLI:SK:KSBB:2016:6413214999.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Banskej Bystrici, ako súd odvolací, v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Petra Priehodu a členov senátu JUDr. Anny Snopčokovej a JUDr. Jaroslava Gallu, v právnej veci navrhovateľky: L. P., nar. XX. XX. XXXX, bytom B., S. XXX/X, zast. JUDr. Michal Matala, advokát, so sídlom Lučenec, M. Rázusa 19, proti odporcovi: PROFI CREDIT Slovakia, s. r. o., Bratislava, Pribinova 25, IČO: 35 792 752, zast. Advokátska kancelária JUDr. Andrea Cviková, s.r.o., so sídlom Bratislava, Kubániho 16, o určenie neplatnosti dohody o zrážkach zo mzdy, o odvolaní odporcu proti rozsudku Okresného súdu Žiar nad Hronom zo dňa 01. 08. 2014 č. k. 18C/70/2013 - 116, takto

rozhodol:

P o t v r d z u j e rozsudok okresného súdu.

Navrhovateľke náhradu trov odvolacieho konania n e p r i z n á v a .

o d ô v o d n e n i e :

Napadnutým rozsudkom okresný súd určil, že Dohoda o zrážkach zo mzdy č. XXXXXXXXXXXX zo dňa 02. 02. 2012, uzavretá medzi navrhovateľkou a odporcom, je neplatná. Odporcovi uložil povinnosť nahradiť navrhovateľke trovy konania vo výške 323,13 Eur v lehote troch dní od právoplatnosti rozhodnutia na účet právneho zástupcu navrhovateľky JUDr. Michala Matalu, advokáta, so sídlom Lučenec, M. Rázusa 19. Rozhodol tak s odôvodnením, že navrhovateľka, ako spotrebiteľka, teda ako slabšia strana v zmluvnom vzťahu nemohla ovplyvniť inštitút zabezpečenia úveru, ktorý si zvolil odporca a taktiež nemohla ovplyvniť obsah dohody o zrážkach zo mzdy, pričom takýto zabezpečovací inštitút umožňoval odporcovi okrem zabezpečenia svojej pohľadávky aj úhradu tejto pohľadávky tým, že obchádzal ustanovenia na ochranu spotrebiteľa a umožňoval, aby sa vykonávali zrážky zo mzdy bez toho, aby boli nároky odporcu uplatňované zo zmluvy o úvere preskúmané súdom. Takto formulovaná dohoda o zrážkach zo mzdy bola v neprospech navrhovateľky, ako spotrebiteľa, pretože ustanovenia tejto dohody o zrážky zo mzdy zakladajú nerovnováhu v právnych vzťahoch v neprospech navrhovateľky s tým, že ide o neprijateľné podmienky, ktoré robia takúto dohodu o zrážkach zo mzdy neplatnou.

Proti rozsudku okresného súdu podal odvolanie odporca. Žiadal rozhodnutie okresného súdu zmeniť a návrh navrhovateľky v celom rozsahu zamietnuť. V dôvodoch odvolania poukazoval na to, že dohoda o zrážkach zo mzdy, ktorá bola uzatvorená medzi navrhovateľkou a odporcom, nie je v rozpore so zákonom, pretože zákon umožňoval zabezpečenie pohľadávky uzavretím dohody o zrážkach zo mzdy. Takúto dohodu navrhovateľka riadnym spôsobom podpísala. Dohoda o zrážkach zo mzdy bola uzatvorená v deň uzavretia zmluvy o revolvingovom úvere, teda v deň, kedy pohľadávka odporcu existovala. Podľa názoru odporcu Občiansky zákonník, ktorý upravuje v § 551 dohodu o zrážkach zo mzdy, ani žiadny iný právny predpis neustanovuje, že dohoda o zrážkach zo mzdy musí obsahovať aj označenie platiteľa mzdy. Dohoda o zrážkach zo mzdy tak mala všetky náležitosti, a preto je treba ju považovať za platnú. Poukazoval tiež na to, že tvrdenie súdu, že dohoda o zrážkach zo mzdy, ako

právny inštitút, je neplatným pre obchádzanie právnej úpravy na ochranu spotrebiteľa vyplývajúcej z únijskeho práva ako aj právneho poriadku Slovenskej republiky, je právne neopodstatnené a založené na skutočnostiach, ktoré s dohodou o zrážkach zo mzdy nemajú žiadnu vecnú a právnu súvislosť. V tejto súvislosti poukázal na novelu zákona č. 250/2007 Z. z. o ochrane spotrebiteľa účinnú od 01. 05. 2014 a najmä na § 5 ods. 1 písm. a/, v ktorom sa uvádza, že neprípustné je zabezpečenie uspokojenia pohľadávky alebo splnenie záväzku zo spotrebiteľskej zmluvy dohodou o zrážkach zo mzdy a z iných príjmov v prospech predávajúceho alebo inej osoby, ibaže táto dohoda bola uzavretá vo forme osobitnej listiny, spotrebiteľ bol poučený o dôsledkoch jej uzavretia a mal možnosť ju odmietnuť. Podľa názoru odporcu aj tieto predpoklady uvedenej novely zákona boli v danom prípade splnené. Dohoda o zrážkach zo mzdy bola uzavretá za tým účelom, že pokiaľ dôjde zo strany dlžníka - spotrebiteľa k porušeniu povinností vyplývajúcich z úverovej zmluvy, tak je možné, aby existujúca pohľadávka veriteľa bola uspokojená zrážkami zo mzdy prostredníctvom platiteľa mzdy dlžníka. Pokiaľ ide o jednotlivé splátky úveru, tak na tieto sa zaviazal dlžník v úverovej zmluve s tým, že každá splátka úveru predstavuje platenie predmetu plnenia a ceny plnenia, preto nemožno hovoriť o tom, že by išlo o neprijateľnú podmienku. V konečnom dôsledku dohoda o zrážkach zo mzdy zabezpečovala prostredníctvom splátok plnenie celého predmetu plnenia, ktorý bol dohodnutý medzi navrhovateľkou a odporcom. Na základe uvedených okolností žiadal rozhodnúť v zmysle podaného odvolania a priznať aj trovy konania.

Navrhovateľka sa na odvolanie odporcu nevyjadřila.

Krajský súd preskúmal rozsudok okresného súdu v rozsahu danom ustanovením § 212 ods. 1 O. s. p., bez nariadenia pojednávania podľa ustanovenia § 214 ods. 2 O. s. p. a tento v zmysle ustanovenia § 219 ods. 1, 2 O. s. p. potvrdil.

V zmysle ustanovenia § 212 ods. 1 O. s. p. odvolací súd je rozsahom a dôvodmi odvolania viazaný. Je tiež viazaný skutkovým stavom tak, ako ho zistil súd prvého stupňa s výnimkami ustanovenými v ods. 2 až 7 § 213 O. s. p.

Z obsahu spisu vyplýva, že účastníci dostali poučenie podľa ustanovenia § 120 ods. 4 O. s. p. o tom, že všetky dôkazy a skutočnosti musia predložiť alebo označiť najneskôr do vyhlásenia uznesenia, ktorým sa končí dokazovanie, pretože na dôkazy a skutočnosti predložené alebo označené neskôr súd neprihliada.

Navrhovateľka a jej právny zástupca sa zúčastnili pojednávanií okresného súdu, pričom na poslednom pojednávaní po poučení podľa § 120 ods. 4 O. s. p. nemali návrhy na doplnenie dokazovania. Odporca svoju neúčasť na pojednávaní okresného súdu písomne ospravedlnil, súhlasil s pojednávaním v jeho neprítomnosti, pričom zaujal právne stanovisko k predmetu sporu, z ktorého nevyplýva, že by v konaní pred okresným súdom navrhoval nejaké doplnenie dokazovania. Za daných okolností preto krajský súd vychádzal zo skutkového stavu zisteného súdom prvého stupňa, lebo na opakovanie dôkazov vykonaných súdom prvého stupňa alebo doplnenie dokazovania v zmysle ustanovenia § 213 ods. 3 až 5 O. s. p. neboli splnené zákonné dôvody.

V zmysle ustanovenia § 219 ods. 1, 2 O. s. p. odvolací súd rozhodnutie potvrdí, ak je vo výroku vecne správne. Ak sa odvolací súd v celom rozsahu stotožňuje s odôvodnením napadnutého rozhodnutia, môže sa v odôvodnení obmedziť len na skonštatovanie správnosti dôvodov napadnutého rozhodnutia, prípadne doplniť na zdôraznenie správnosti napadnutého rozhodnutia ďalšie dôvody.

Po preskúmaní veci na základe podaného odvolania odporcu dospel krajský súd k záveru, že okresný súd v danej veci v dostatočnom rozsahu zistil skutkový stav veci, vykonané dôkazy vyhodnotil v súlade s § 132 O. s. p. a svoje rozhodnutie aj náležite odôvodnil podľa ustanovenia § 157 ods. 2 O. s. p.

Spornou otázkou v konaní bolo, či dohodu o zrážkach zo mzdy, ktorá bola uzatvorená medzi navrhovateľkou a odporcom, možno považovať za neplatnú tak, ako tvrdí navrhovateľka v podanom návrhu na začatie konania.

V zmysle § 551 ods. 1 Občianskeho zákonníka uspokojenie pohľadávky možno zabezpečiť písomnou dohodou medzi veriteľom a dlžníkom o zrážkach zo mzdy; zrážky zo mzdy nesmú byť väčšie, než by boli zrážky pri výkone rozhodnutia.

Jednou z foriem zabezpečenia záväzku je aj dohoda o zrážkach zo mzdy, ktorá plní jednak zabezpečovaciú, a jednak uhradzovacíú funkciu. Z uvedeného je teda zrejmé, že zákon ani v prípade spotrebiteľského právneho vzťahu nevyklučoval uzatvorenie dohody o zrážkach zo mzdy.

Je nesporné, že medzi navrhovateľkou a odporcom bola uzatvorená Zmluva o revolvingovom úvere pod č. XXXXXXXXXXXX. Išlo teda o spotrebiteľský právny vzťah, ktorý bol zabezpečovaný dohodou o zrážkach zo mzdy. Z jej obsahu vyplýva, že bola uzatvorená práve na zabezpečenie pohľadávky vyplývajúcej zo zmluvy o revolvingovom úvere.

Z bodu V. tejto dohody vyplýva, že sa uzatvára na dobu, kým nebudú splatené všetky pohľadávky spoločnosti vzniknuté na základe alebo v súvislosti so zmluvou a jej prípadných dodatkov a môže byť zrušená či menená iba písomnou dohodou oboch strán. Dlžník nemá oprávnenie túto dohodu pred splatením pohľadávky vypovedať, od nej odstúpiť alebo iným spôsobom jednostranne zrušiť.

Aj keď zákon nevyklučuje uzavretie dohody o zrážkach zo mzdy, tak túto je nutné vždy posudzovať vo vzťahu k základnému právnomu vzťahu, ktorým bolo uzavretie zmluvy o revolvingovom úvere. Je nesporné, že tak zmluva o revolvingovom úvere, ako aj dohoda o zrážkach zo mzdy boli uzatvárané v jeden a ten istý deň. Aj z uvedeného vyplýva, že boli vzájomne podmienené, pričom formulácia uzatvorenej dohody o zrážkach zo mzdy bola vyhotovená jednostranne v neprospech spotrebiteľa, teda navrhovateľky. Dohoda o zrážkach zo mzdy bola viazaná priamo na zmluvu o revolvingovom úvere, to znamená, že navrhovateľka, ako spotrebiteľka, nemohla ovplyvniť uzatvorenie tejto dohody o zrážkach zo mzdy, ktorá bola urobená formou predtlačí, aj keď na samostatnom doklade, ak navrhovateľka chcela získať od odporcu úver, tak musela podpísať aj dohodu o zrážkach zo mzdy, čo vyplýva aj z dátumov, ktoré sa zhodujú na dohode o zrážkach zo mzdy s dátumom na zmluve o úvere. Ak navrhovateľka dohodu o zrážkach zo mzdy už raz podpísala, tak nemala možnosť zabrániť vykonávaniu zrážok, pretože na základe uzatvorenej dohody o zrážkach zo mzdy mali byť zrážky vykonávané do tej doby, kým odporca neoznámí zamestnávateľovi, že sú všetky pohľadávky splatené, pričom navrhovateľka takúto dohodu o zrážkach zo mzdy ukončiť nemohla.

Aj keď inštitút dohody o zrážkach zo mzdy a iných príjmov bol zákonom v čase uzatvorenia zmluvy povolený, tak je potrebné poukázať na to, že pokiaľ sa takáto dohoda uzatvárala vo vzťahu, kde povinnou osobou bol spotrebiteľ, ide o dojednanie, ktoré svojou podstatou bochádzalo súdnu ochranu spotrebiteľa, pretože vylučovalo zo súdneho prieskumu uplatňovanú pohľadávku voči spotrebiteľovi.

V zmysle ustanovenia § 53 ods. 2 Občianskeho zákonníka spotrebiteľské zmluvy nesmú obsahovať ustanovenia, ktoré spôsobujú značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa. To neplatí, ak ide o zmluvné podmienky, ktoré sa týkajú hlavného predmetu plnenia a primeranosti ceny, ak tieto zmluvné podmienky sú vyjadrené určito, jasne a zrozumiteľne alebo ak boli neprijateľné podmienky individuálne dojednané.

Za individuálne dojednané zmluvné ustanovenia sa nepovažujú také, s ktorými mal spotrebiteľ možnosť oboznámiť sa pred podpisom zmluvy, ak nemohol ovplyvniť ich obsah (§ 53 ods. 2 Občianskeho zákonníka). V prípade dohody o zrážkach zo mzdy išlo o formulárovú predtlač, do ktorej sa dopísali len údaje zo zmluvy o úvere, takže navrhovateľka nemohla vôbec ovplyvniť obsah dohody o zrážkach zo mzdy.

Uzatvretú dohodu o zrážkach zo mzdy preto správne okresný súd v zmysle ustanovenia § 39 Občianskeho zákonníka považoval za neplatný právny úkon.

Je nesporné, že navrhovateľka mala právny záujem na neurčení neplatnosti dohody o zrážkach zo mzdy, lebo len takýmto spôsobom mohla zabrániť tomu, aby sa vykonávali zrážky zo mzdy a aby sa mohla domáhať posúdenia toho, či zmluva o úvere obsahuje neprijateľné zmluvné podmienky, teda to, či výška uplatňovanej pohľadávky odporcom vo vzťahu k navrhovateľke je opodstatnená alebo nie.

Námietku odvolateľa, že je nesprávny záver okresného súdu o tom, že dohoda o zrážkach zo mzdy môže zabezpečovať len pohľadávku, ktorá existuje v čase jej uzavretia, považoval krajský súd za dôvodnú. Dohodou o zrážkach zo mzdy je možné zabezpečiť aj pohľadávku z revolvingového úveru, pričom

dohoda o zrážkach zo mzdy by bola však účinná až po tom, ak by došlo k porušeniu povinnosti zo strany dlžníka a veriteľova pohľadávka sa stala zročnou. Len vtedy by ju bolo možné predložiť platiteľovi mzdy.

Ani ďalší záver okresného súdu, z ktorého vyplýva, že dohoda o zrážkach zo mzdy by mala obsahovať označenie platiteľa mzdy ako základnú náležitosť právneho úkonu, nepovažuje krajský súd za správny, pretože z ustanovenia § 551 ods. 1 Občianskeho zákonníka nevyplýva, že dohoda musí obsahovať konkrétne označenie platiteľa mzdy aj vzhľadom k tomu, že veriteľ vstupuje do právneho vzťahu s platiteľom mzdy okamihom predloženia tejto dohody podľa ustanovenia § 551 ods. 2 Občianskeho zákonníka. Nie je preto rozhodujúce, akého platiteľa mzdy má dlžník v čase uzatvorenia dohody o zrážkach zo mzdy, pretože je dôležité to, kedy nastane splatnosť pohľadávky veriteľa vo vzťahu k dlžníkovi a ktorého platiteľa mzdy má dlžník v čase, kedy veriteľ môže dohodu o zrážkach zo mzdy v zmysle § 551 ods. 2 Občianskeho zákonníka predložiť konkrétnemu platiteľovi mzdy na vykonávanie zrážok zo mzdy. Ustanovenie § 551 ods. 1, 2 Občianskeho zákonníka tak reaguje na to, že dlžník môže v priebehu úverového vzťahu vystriedať viacerých platiteľov mzdy a aj keby bol v dohode o zrážkach zo mzdy určený nejaký platiteľ mzdy a tento by v čase porušenia povinností zo strany dlžníka už nebol aktuálnym platiteľom mzdy, aj tak by veriteľ musel predložiť dohodu o zrážkach zo mzdy len tomu platiteľovi mzdy, ku ktorému by mal dlžník v čase uplatnenia pohľadávky veriteľa právo na vyplatenie mzdy alebo iných príjmov.

Aj keď čiastočne boli tvrdenia uvádzané odvolateľom vo vzťahu k dôvodom rozsudku okresného súdu správne, tak tieto v konečnom dôsledku však nezmenili nič na závere okresného a krajského súdu, ktorý bol uvedený vyššie.

Z uvedených dôvodov preto krajský súd rozsudok okresného súdu v zmysle ustanovenia § 219 ods. 1, 2 O. s. p. ako vecne správny potvrdil, keďže za správny považoval aj výrok o trovách prvostupňového konania s ohľadom na ustanovenie § 142 ods. 1 O. s. p.

V odvolacom konaní navrhovateľka mala úspech, trovy odvolacieho konania neuplatnila, pretože jej žiadne v odvolacom konaní nevznikli. Odporca v odvolacom konaní úspech nemal. Krajský súd preto navrhovateľke náhradu trov odvolacieho konania nepriznal, aj keď by inak právo na náhradu trov odvolacieho konania podľa ustanovenia § 142 ods. 1 O. s. p. mal.

Rozhodnutie senátu krajského súdu bolo prijaté pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku odvolanie nie je prípustné.